

TÜRKİYE’NİN MİMARİDE KÜLTÜR HAFIZALARI “SERAMİK PANOLAR”

Yazar

Doç. Dr. Nürdan ARSLAN

Editör

Şeyma HALKALI KARA

“Kültürün gliřimine katkıda bulunan her řey,
aynı zamanda savaşa karşı çalışmaktadır.”

Sigmund Freud

Tahir'e ...

© Copyright 2025

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN 978-625-375-595-9	Kapak Tasarımı Öğr. Gör. Ümit PARSIL
Kitap Adı Türkiye'nin Mimaride Kültür Hafızaları Seramik Panolar	Sayfa Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Yazar Nürdan ARSLAN ORCID iD: 0000-0002-8316-3782	Yayıncı Sertifika No 47518
Editör Şeyma HALKALI KARA ORCID iD: 0009-0000-1684-9605	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN	Bisac Code ART045000
	DOI 10.37609/akya.3769

Kütüphane Kimlik Kartı

Arslan, Nürdan.

Türkiye'nin Mimaride Kültür Hafızaları Seramik Panolar / Nürdan Arslan; ed. Şeyma Halkalı Kara.

Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2025.

284 s. : resim, fotoğ. ; 195x275 mm.

Kaynakça var.

ISBN 9786253755959

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

Önsöz

Cumhuriyetin ilanından sonra devlet politikaları ile geliştirilen modern şehircilik anlayışı, 1950'lerden itibaren Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyük kentler başta olmak üzere daha görünür olmaya başlamıştır. Devlet kurumları, mimarlar, sanatçılar ve yeni kurulmakta olan seramik endüstrisi; modern, refah bir Türkiye için birlikte uyumlu bir çalışma ile kent mimarisine büyük yenilikler getirmeyi başarmıştır. Bu gelişmelerin bir önemli noktası da kamusal alanlara sanat eserleri entegre ederek kent halkını günlük yaşamın içinde çağın sanatsal anlayışları ile karşılaşmasının sağlanmış olmasıdır.

Mimari ile buluşup kamusal alanlarda kent yaşamına dâhil olan seramik panolar, en yaygın olarak kullanılan sanat yapıtları olarak öne çıkmaktadır. İlk örnekleri Ankara Anafartalar Çarşısı, İstanbul Manifaturacılar Çarşısı gibi alışveriş merkezlerinde; yine o dönem, bankalar, havaalanları, hastaneler, kültür merkezleri, oteller ve apartmanlara uygulanan seramik panolar, büyük şehirlerde kamusal alanların parçası hâline gelmiştir. Bu pano uygulamaları, genç Türkiye Cumhuriyeti'nin modern kentlerini yapılandırma sürecinde önemli rol oynamıştır.

Bu eserler; çağdaş eğitimin yaygınlaşması, endüstri toplumuna geçiş ve eşitlikçi sosyal devlet anlayışı gibi cumhuriyetin temel kazanımlarının yaşama geçirildiği süreçlerin birer ürünü olmasının yanı sıra, sanatı kamusal alana taşıyarak kent yaşamında çağdaş bilincin oluşmasına katkı sağlamıştır. İlerleyen yıllarda farklı beklentilerle yaygınlaşan bu uygulamalar, zamanla birçok cumhuriyet kazanımı gibi değersizleştirilmiştir. Başlangıçta özerk sanat yapıtları olarak tescillenmemiş ve kayıt altına alınmamış olması, bu panoların bulunduğu binaların kentsel dönüşüm ya da farklı nedenlerle yıkılması durumunda yok olmasına neden olmaktadır. Bu zorunlu yıkım sürecinde seramik panoların binalarla yıkılıp yok olmasını önlemeye yönelik Kadıköy ve İstanbul Büyükşehir belediyelerini uyarmak, bilinçlendirmek ve önlem almalarını sağlamak için verdiğim çabayı bu kitapla daha kalıcı hâle getirmenin anlamlı olacağını düşünüyorum. Son 25 yıldır benim arşivlediğim ya da başka arşivlerde yer alan, ancak ne yazık ki özensizlik ve çeşitli yetersizlikler yüzünden korunamamış, yıkımlara teslim olmuş bazı seramik panoların bu kitap aracılığı ile en azından fotoğraflarla kayıtlarda ve belleklerde kalması sağlanmış olacaktır.

Çalışmamda kamusal alanın dokusuna etki eden seramik panoları, temsil ettiği dönemler, özdeşleştiği yapılar, yoğunlaştığı semt ve kurumlar özelinde ele aldım. Araştırma sürecinde Türkiye genelinde 200'den fazla seramik panonun varlığına dair bilgi ya da görsel olmasına rağmen yok olduğu bilgisine ulaşılmıştır.

Kentsel hafıza kent-kültür-bellek bağlamında ele alındığında, yüzlerce yıllık bir geçmişi barındırır. Kentsel hafızayı oluşturan tüm fiziksel, duygusal değerler ve görsel bellek, insanın çocukluğundan itibaren yaşadığı çevresi ile ilişki kurmasını sağladığı gibi, aidiyet duygusunu besler. Dokunduğu, gördüğü, duyumsadığı ve kavradığı tüm imgeler, sokaklar, binalar, çeşmeler, meydanlar ve heykeller; kent kimliğinin, dolayısıyla bireysel kimliğin oluşmasında önemli rol oynar. Bu yüzden ki; tarihsel süreçte Türkiye'nin modernleşmesinde sembolik anlam taşıyan kamusal alan mimarisi yapıların ve bünyelerinde barındırdığı seramik panolar ile diğer sanat eserlerinin günümüzün teknolojisi ile korunup yaşamın içinde varlığını sürdürmeye devam etmesini sağlamak gelecek kuşaklara olan borcumuzdur.

Bu kitap, seramik panoları merkeze alarak seramik sanatını, sanatçıları, seramik endüstrisini ve kamusal mimariyle kurduğu ilişkiyi bütüncül bir yaklaşımla inceliyor. Seramiğin bir yüzey kaplama elemanı olarak tarihsel süreçte gelişimi, endüstrileşme ile dönüşümü ve çağdaş bir sanat nesnesine evrilme süreci çalışmanın önemli bir eksenini oluşturuyor. Ayrıca, seramik panoların yaşam alanlarında görünürlük kazanmasını sağlayan Cumhuriyet Dönemi eğitim ve kültür politikaları, bu bütünlüğün tarihsel arka planını belirliyor.

Yaşadığım bölgede seramik panoların yer aldığı yapıların kentsel dönüşüm veya başka nedenlerle yıkılması sürecinde yerel yönetimlerin seramik panoları birer kültür varlığı olarak tanıyıp, korumaya yönelik kararlar almalarını sağlamak için bir süredir mücadele etmekteyim. Benim gibi son yıllarda yaptıkları haberlerle konuyu gündeme getiren gazetecilere, sosyal medya aracılığı ile arşiv oluşturan sanat tarihçilerine, yaptıkları tez araştırmaları ile farklı boyutları ile seramik panoları ele alan akademisyenlere ve mimarlar odalarının yürüttükleri hukuk mücadeleleri için sonsuz şükran ve minnetlerimi sunuyorum.

Bu süreçte destekleri ile yol aldığım, her zaman yanımda olan ve çalışmama katkı sunan sevgili eşim Remzi Arslan'a, canım oğlum Tahir Arslan'a, görsel arşiv katkıları ile Özgür Ceren Can'a canlı söyleşileri, bilgi, belge ve görsel katkıları ile bana canı gönülden destek veren seramik sanatçısı akademisyen hocalarıma, arkadaşlarıma, kitabın oluşum sürecinde değerli katkıları için arkadaşım Devabil Kara'ya, Sayın Uğur Çaçaron'a ve kitabın editörlüğünü yapan sevgili arkadaşım Şeyma Halkalı Kara'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Nurdan Yılmaz Arslan

İstanbul, 2025

İçindekiler

BÖLÜM 1	Seramiğin Tanımı ve Tarihsel Süreçte Mimaride Kullanımı	1
	Seramiğin Tanımı ve Tarihsel Süreçte İncelenmesi	1
	Endüstri Devrimi	25
BÖLÜM 2	Endüstri Devrimi'nin Seramik Sanatına Etkisi	25
	İmparatorluktan Cumhuriyete Sanat, Sanat Eğitimi, Mimari ve Endüstrileşme Süreçleri.....	30
	Cumhuriyetin İlanından Sonra Seramik Eğitimi, Endüstrisi ve Seramik Panolar ile Mimarinin Buluşması	32
	1950'ler: Türkiye'de Seramik Sanatının Dönüm Noktası	34
	Üniversite Sanayi İş Birliği	36
	Mimarlık Sanat İlişkisi.....	37
BÖLÜM 3	Seramik Pano Üretimine Fabrika Seramik Sanat Atölyelerinin Etkisi	41
	Eczacıbaşı Vitra Sanat Atölyesi	41
	Çanakkale Seramik Sanat Atölyesi.....	43
	Gorbon Sanat Atölyesi	47
	Seramik Panolarda Kullanılan Şekillendirme Teknikleri.....	51
BÖLÜM 4	Cumhuriyet Dönemi Sonrası Kamusal Alanlara Uygulanan Seramik Panolar ve Sanatçıları	53
	Ankara Anafartalar Çarşısı	53
	Ankara Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi.....	59
	Ankara Üniversitesi İbni Sina Hastanesi	64
	TRT Arı ve Orkun Stüdyoları (Arı Sineması)	66
	Soysal Çarşısı	72
	Atatürk Orman Çiftliği.....	74
	İstanbul Manifaturacılar Çarşısı (İMÇ).....	77
	Büyük Efes Oteli (Swissotel Büyük Efes).....	81
	Vakko Merter Fabrika ve Vakko Moda Merkezi Nakkaştepe.....	85
	Büyük Tarabya Otelinin Seramik Panoları	89
BÖLÜM 5	Seramik Panoları Kent Belleğine Katan Seramik Sanatçıları	93
	Füreye Koral.....	93
	Seniye Fenmen.....	101
	Mediha Akarsu	102
	Cevdet Altuğ	103
	Prof. Sadi Diren	106
	Erdoğan Ersen.....	110

Yalçın Tokay	111
Ayfer Karamani.....	115
Gencay Kasapçı.....	117
Cemil Eren	119
Prof. Hamiye Çolakoglu	119
İlgi Adalan	123
Atilla Galatalı	125
Bingöl Başarır	129
Müfide Çalık	132
Ülkü Bora	134
Prof. Jale Yılmazbaşar	135
Prof. Erdinç Bakla	139
Mehmet Tüzüm Kızılcın	143
Mustafa Tunçalp	150
Prof. Beril Anılanmert	153
 BÖLÜM 6 Kamusal Alanda 1970 Sonrası Yer Alan	
Seramik Duvar Panoları ve Mimari İlişkisi.....	157
Kadıköy Bölgesinin Seramik Panoları.....	164
Kadıköy'de Yer Alan Gorbun Seramik Panoları	176
1980 Sonrası Mimari Alanlarda Seramik Panolar ve Sanatçıları.....	182
1990 Sonrası Kamusal Alanda Seramik Pano Uygulamaları.....	194
İznik Vakfı	194
1990 Sonrası Kamusal Alanlarda Yer Alan Çağdaş Seramik Panolar ve Sanatçıları	205
Eserlerin Korunması İçin Öneriler	238
 Son Söz	239
Anılar ve Fotoğraflar	243
Kaynaklar.....	255
İnternet Erişim Linkleri.....	258
Görsel Kaynaklar	259

GİRİŞ

Seramik panolarla ilgili yürüttüğüm belgeleme ve araştırma süreci 2000 yılında Kadıköy Bağdat Caddesi bölgesinde taşındığım apartmanın girişinde İlgi Adalan imzalı seramik pano ile karşılaşmamla başladı. Bir seramik sanatçısı ve akademisyeni olarak bu karşılaşma beni çok mutlu etti. O zamanlar, yaşadığım Kadıköy semtinde 1970-90 yılları arasında yapılmış pek çok apartmanın cephelerinde, girişlerinde seramik pano uygulamaları ile karşılaşılabilirdiniz. Bugün hâlen seramik panoları barındıran bu yapılardan bir kısmı varlığını sürdürüyor. İlgi Adalan'ın panosunu fotoğrafladıktan sonra birden kendimi her sokağa çıkışta dikkatimi çeken bir seramik panoyu fotoğraflarken ve seramik panonun hangi sanatçının çalışması olduğunu araştırırken buldum. Böylece farkında olmadan sonraki 25 yılda büyük bir arşive dönüşecek olan araştırmam başlamış oldu.

Bölgeye taşındığım dönemde çoğunluğu 1970'lerde yapılmış Moda'dan Suadiye'ye kadar ağırlıklı olarak Bağdat Caddesi üzerindeki beş altı katlı apartmanların cephelerinde, giriş hollerinde ve alınlıklarda dönemin seramik sanatçıları, akademisyenleri ve ustaları tarafından uygulanan seramik panolar sıklıkla yer alırdı. 1999 büyük depremi sonrası başlayan kentsel dönüşüm nedeni ile zamanla çevremdeki apartmanların art arda yıkılması, birkaç gün önce seramik bir panoyu fotoğrafladığım bir binanın yerinde olmaması hem bir akademisyen, seramik sanatçısı hem de bir semt sakini olarak derinden etkilenmeme neden oldu. Artık tesadüfen kendi yaşamım içinde, bir yürüyüşte denk geldiğimde fotoğrafladığım seramik panolar, benim bir dedektif gibi izini sürdüğüm, dikkatle arşivlediğim bir çalışma alanına dönüştü. Böylece Moda'dan Bostancı'ya kadar olan bütün sokakları, apartmanları taramaya, bulduğum seramik panoları fotoğraflamaya başladım.

Birçok seramik panonun sanatçısını ya çeşitli vesilelerle tanımış ya da bizzat öğrencileri olmuştum. Böylesine bir kişisel etkileşim, bu seramik panolarla estetik ve mesleki ilişkimin ötesinde duygusal bir bağ kurmamda önemli bir rol oynadı. Akademik görevler, sanatsal çalışmalarım ve seramik teknolojisi araştırmalarım devam ederken, paralelinde bu panoları yapan sanatçılarla bir söyleşi dizisi başlattım. Böylece Türk modern seramik sanatının ve eğitiminin gelişmesinde büyük emek vermiş olan pek çok seramik sanatçısı ile görüşme fırsatı buldum. Tüm sanatçıların bu çalışmayı sevinçle karşılamaları ve desteklemeleri bir kitap fikrinin ortaya çıkmasında büyük bir etken oldu.

1999 Gölcük depreminin yol açtığı yıkımlar ve acılar ülkemizde kentsel dönüşümü zorunlu hâle getirmiştir. Başlayan bu yeniden yapılanma sürecinde Kadıköy bölgesi İstanbul'un en gözde semtlerinden biri olarak emlak rantı açısından inşaat sektörünün ilk hedefleri arasında yer aldı. Ben bir yandan söyleşilerime, bir yandan fotoğraflamaya devam ederken söz konusu panoların olduğu apartmanlar hızla kentsel dönüşüm gereği yıkılma durumu ile karşı karşıya kaldı. Pek çok seramik pano da binalarla birlikte yıkılıp yok oldu. Yapıldıkları dönemde resmî prosedür ile sanat eseri veya kültür varlığı olarak tescillenmemiş ve bu panolara dair bir envanter yapılmamış olması bu seramik panoların korunmalarını zorlaştıran etkenlerin başında gelmektedir.

Böylece Kadıköy Belediyesi ile iletişime geçtiğim yeni bir süreç başladı. Bu panoların sanat eseri olduğuna ve korunması gerekliliğine dair gelişmeler kaydedildi. Kent dokusunun ve toplumsal hafızanın korunması ile ilgili çalışmalar yapan sivil toplum kuruluşları ve kendi çapında sivil girişimler yürüten insanlarla da tanışmam bu süreçte gerçekleşti.

Türkiye'nin diğer şehirlerinde kamusal alanda yer alan seramik panoların hikâyesi de Kadıköy bölgesi seramik panolarının hikâyesinden farklı değildi. Bu yüzden, yürüttüğüm arşiv çalışması Kadıköy sınırlarını aşarak tüm ülkede seramik panolarla ilgili yaşanan süreci kapsayan geniş bir alana yayıldı: 2000'li yıllarda Türkiye'nin hemen her yerinde kentsel dönüşüm süreçleri, imar yasaları, devlet binalarının özelleştirilmesi, değişen demografik yapılar sadece Bağdat Caddesi ve çevresini değil, özellikle imar rantının çok olduğu tüm şehirleri, semtleri ve binaları Türkiye genelinde de çok etkilemiştir. Ankara Anafartalar Çarşısı'nın yıkılma tehlikesi ile karşı karşıya kalarak Ankara Mimarlar Odasının başlattığı hukuksal süreç, İstanbul Manifaturacılar Çarşısı'nda kamusal alan sanat eserlerinin korunması gerekliliğine dair yaşananlar, İstanbul ve İzmir'de Emekli Sandığı'nın olan Tarabya ve Büyük Efes otellerinin özelleştirilerek yıkılıp yeniden otel olarak yapılması, Atatürk Kültür Merkezi'nin yenilenme gerekçesi ile yıllarca atıl kalması arka arkaya seramik panoların korunması ile ilgili sorunları gündeme getirdi. Bu gelişmeler mimarlar odalarının, kent belleği ile ilgilenen entelektüellerin, genç mimarlık ve seramik sanatı öğrencilerinin bu konulara eğilmesine neden oldu. Bu yapılar için çeşitli mücadeleler verilirken bu binalarda yer alan sanat yapıtları hakkında araştırmalar, tezler, gazete haberleri yapıldı ve süregelen hukuk mücadeleleri takip edildi. Bütün bu süreçlerde kat edilen yolu elde edilen başarıları da bu süreçte kaybedilenler gibi toplu şekilde bu kitapta kayıt altına almak istedim.

Ayrıca bir panonun tasarımı, şekillendirilmesi, sırlanması, pişirilmesi ve mimari yüzey ile buluşması gibi yoğun bir emek ve süreç gerektiren çalışmaları deneyimleyen ve uygulayan bir seramik sanatçısı olarak; olanakların kısıtlı olduğu 1950'li dönemlerde bu zahmetli, zor işi başarmış, sanatı mimari ile buluşturmuş Cumhuriyet'in kazanımlarına, çok değerli seramik sanatçıları ve ustalarına bir saygı ve minnet ifadesi olarak da bu kitabı gerçekleştirmek istedim.

Kaynaklar

1. Asya-Avrupa Bienali Kataloğu, 1987.
- AK, Bircan (2008), *Sanat ve Tasarım Eğitiminde Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu Gerçeği*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Grafik Anasanat Dalı, 2008, İstanbul.
- ARCASOY, Ateş (1994), *II. Uluslararası Seramik Kongresi Bildiriler Kitabı, Cilt I*, Geleneksel Seramik Derneği Yayınları, No: 10.
- ARSEVEN, Celal Esad (2011), *Kadı Köyü Hakkında Belediye Araştırmaları*, Kadıköy Belediyesi, 1. Basım, Mart 2011, İstanbul.
- ARSLAN, Nurdan, (2018) Bir Seramik-Heykel Kenti olarak Eskişehir Uluslararası Pişmiş Toprak Sempozyumu, *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, Sanat ve Dil Araştırmaları Enstitüsü, Cilt 7 Sayı 51, Sayfalar: 1433-1439.
- ARSLAN, Nurdan. (2021). *Kent Kültür Bağlamında Kadıköy'ün Yok Olan Kültürü: Seramik Panolar*, NEÜ Yayınları, 2021, Konya.
- ARSLAN, Nurdan (2022), *Kültür-Bellek Bağlamında Sümerbank Porselen Fabrikaları*, Seramik Türkiye, Sayı 61, Mayıs 2022.
- ASLANAPA, Oktay (1984). *Türk Sanatı*, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- BELGE, Fatma Batukan (2021), "Uzak Doğu, İslam ve Avrupa Seramiği'nde Kültürlerarası Etkileşim ve Ticaretin Rolü (MÖ 6000 – 19. yüzyıl), *Sanatta Yeterlilik Tezi*, MSGSÜ GSE, Seramik ve Cam Tasarımı Anasanat Dalı.
- BİLGİLİ, Seda Özen (2025), *Memleketin İktisadi Binası Türkiye İş Bankası*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2025, İstanbul.
- BORA, Ülkü (2015), *Baki Kalan Bu kubbede Hoş Bir Seda*, İnkılap Kitabevi, 2015, İstanbul.
- BULUÇ, Nurtaç (2024), *Bir Mimarlık ve Sanat Arşivi:Şehrin Panoları*, İthaf Dergisi, Yaz 2024, Sayı:12, İstanbul.
- CAN, Özgür Ceren (2018), *Ankara'da Kamusal Alanlardaki Seramik Duvar Panoları*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Anabilim Dalı.
- CİNGÖZ, Alper – KÖSE DOĞAN, Rabia (2023), *Mekânda Tasarım Ögesi Olarak Seramik Pano Kullanımında : Swissotel Grand Efes Örneği*, The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication – TOJDAC, Volume 13 Issue 4, p. 878-899.
- COOPER, Emmanuel, *10,000 Years of Pottery*, The British Museum, 2002, London, *Ten Thousand Years of Pottery*, University of Pennsylvania Press, USA.
- COŞKUN, Ekrem (2017), *Türkiye'de 1950'ler Sonrasında Seramik Sanatında Plastik Yaklaşımlar ve Bu Bağlamda Atilla Galatalı'nın Seramiklerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Seramik Anasanat Dalı Seramik Sanat Dalı.
- DEMİRCİOĞLU, Necmiye (2016), *Tasarım İlkelerinden Tekrar Olgusunun Araştırılması ve Seramik Duvar Pano-*

- larında Uygulanması, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Seramik ve Cam Anasanat Dalı.
- DEVECİ, Kevser (2012), Günümüzde Ankara'da Yapılan Duvar Panolarının İncelenmesi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Seramik Eğitimi Bölümü, Yüksek Lisans Tezi, 2012, Ankara.
- EDGÜ, Ferit (1992), Füreya Ateş ve Sır, Mas Matbacılık, 1992, İstanbul.
- ERDEN, Eralp Osman (2022), *İstanbul Manifaturacılar Çarşısında Bulunan Sanat Eserlerinin Sanat Tarihi Açısından Değerlendirilmesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü, İstanbul.*
- ERİNÇ, M. Sıtkı (2003), Mustafa Tunçalp, Çanakkale Seramik Sanat Yayınları.
- ERİNÇ, M. Sıtkı (1998), *Toprağın Erki Hamiye Çolakoglu, Çanakkale Seramik Sanat Yayınları.*
- ERMAN, Deniz Onur (2010), Cumhuriyet Sonrası Türk Seramik Sanatının Çağdaşlaşma Süreci, Sanat ve Tasarım Dergisi, Cilt 1 Sayı 66, Sayfalar 77-93.
- ESİN, Ufuk (1984), Sadi Diren ve Seramik, *Sanat Çevresi*, Ocak, Sayı 63, İstanbul.
- FISCHER, Ernst (1980), *Sanatın Gerekliği*, E Yayınları, İstanbul.
- FOCILLON, Henri (2015), *Biçimlerin Yaşamı* (Çeviren: Alp Tümertekin), Jalus Yayıncılık, İstanbul.
- GELOĞULLARI, Gülin (2025), Mehmet Tüzüm Kızılcan ile Yeniliğe Doğru, Rotary Dergisi, Sayı 216, Ocak Şubat 2025, Sayfalar 36-43.
- GEZGİN, Ümit (2002), İlgi Adalan, Bilim Sanat Galerisi Yayınevi, İstanbul.
- GÜL, Erbay Aslıtürk (2014), Respect the Master: Erdoğan Ersen – A Monographic Conversation, *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, Sanat ve Dil Araştırmaları Enstitüsü, Cilt 7 Sayı 51.
- GÜRSES, Reyhan (1998), Gelenekselden Evrensele Ulaşmada Türk Seramik Sanatçısının Kültür Zenginliğinin Çağdaş Yorumlara Yansımaları, *Sanatta Yeterlik Tezi*, Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Seramik Anasanat Dalı, İstanbul.
- GÜVEMLİ, Zahir (1978), Milliyet Sanat Dergisi, 13 Ocak 1978, Sayı:261.
- GÜZER, Celal Abdi (Derleyen) (2024), Sanat ve Mimarlık, Fol Kitap, 1. Baskı, Nisan 2024.
- HATTSEIN, Markus & DELIUS, Peter (2000), *Islam Art and Architecture*, Könemann Pres, Fransa.
- HAYIRSEVER, Bengütay (2020), Jale Yılmazbaşar ve Seçili Seramik Duvar Panoları Üzerine Bir Değerlendirme, Uluslararası Sanat ve Estetik Dergisi, Yıl: 3, Sayı: 5, Aralık 2020.
- HEIDEGGER, Martin (2007), *Sanat Eserinin Kökeni* (Çeviren: F. Tepebaşılı) Deki Basım Ltd., Ankara.
- Jale Yılmazbaşar, Apa Ofset Basımevi.
- İZOLLUOĞLU, Aslı (2020), *Heykelsi Mimarilerde Seramik Yüzey Kaplamaları*, Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Seramik Anasanat Dalı, Malatya.
- KALYONCU, Hülya (2015), *Topkapı Sarayı Müzesi-Yıldız Porselenleri*, Cinius Yayınları, İstanbul.
- KARAMANİ, Ayfer (2007), *Seramik Dolu Bir Dünyadan Yaşama Dair Notlar Retrospektif 1957-2007*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.
- KULİN, Ayşe (1999), *Füreya, Remzi Kitabevi*, 1999, İstanbul.
- KÜÇÜKERMEN, Prof. Önder (1987), *Dünya Saraylarının Prestij Teknolojisi Porselen Sanatı ve Yıldız Çini Fabrikası*, Sümerbank Yayınları, İstanbul.
- LEMMEN, Hans van (2013), *5000 Years of Tiles*, British Museum Press, Londra.
- NAUMANN, Rudolf (1991), *Eski Anadolu Mimarlığı*, Çeviren: Beral Marda, *Türk Tarih Kurumu*, Ankara.
- ORAL, Emel (2005), *Türkiye'de Çağdaş Seramik Sanatının Gelişimi*, *Anadolu Sanat*, Sayı:16, Eskişehir.
- ÖZBAY, Buğra (2014), *Artistik Seramik Panoların İç Mekân Tasarımına Estetik Katkısı*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Ana Bilim Dalı, Ankara.
- ÖZER, Bülent (2018), *Kültür Sanat Mimarlık*, Yem Yayın, İstanbul.
- ÖZSEZGİN, Kaya (2000), Erdiç Bakla, Bilim Sanat Galerisi, İstanbul.
- ÖZTÜRK, Mine Ülkü – COŞKUN, Ekrem (2018), *Çağdaş Türk Seramik Sanatının Mimari Dekorasyon ile İlişkisi ve Atilla Galatalı'nın Devingen Organik Yüzey Kuramı*, *Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi (TİDSAD)*, Sayı: 16, Yıl: 2018.
- ŞAHİN, Yasin Hasan (2024), *1960 Sonrası Çağdaş Seramik Tasarımlarının Mimari Alanlarda Kullanılması*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Seramik ve Cam Anasanat Dalı Seramik Programı, İstanbul.
- Sanatçı Kataloğu, Kale Seramik Yayınları, 2003, ISBN: 9757953067
- TANSUĞ, Sezer (1982), *Sanatın Görsel Dili*, 2. Uart Yayınları, İstanbul.
- TAÇYILDIZ, Ensar (2018), *Seramik Sırının Sırrı*, 1. Basım, Hayalperest Yayınevi, İstanbul.
- TURAY, Anna (1996), *Toprağın ve Güneşin Ozanı Atilla Galatalı – Poet Of Earth And Sun Atilla Galatalı*, Ça-

- nakkale Seramik Sanat Yayınları, İstanbul.
- TÜRE, Fatma – EDGÜ, Ferit (1997), *Bir Usta Bir Dünya : Füreya Koral*, Sergi Kataloğu, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- UYUMAZ, Dilan (2021), *Türk Seramiğinin Sanat Nesnesi Dönüşümünde Füreya Koral'ın Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Plastik Sanatlar Ve Resim Anabilim Dalı, İstanbul.
- UZUNGET, Eylem (2019), *Seramik Sanatçısı Mustafa Tunçalp Ve Eserlerinde Çini Sanatının Etkileri*, Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Geleneksel Türk El Sanatları Ana Sanat Dalı, Uşak.
- YILMABAŞAR, Jale (1982), *My Ceramics*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara.
- YÜZER, Canse (2019), *Rebii Gorbun: Mimarlık ve Seramik Arasında Bir Kariyer*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı Mimarlık Tarihi Programı, İstanbul.
- YÜZER, Canse – CEPHANECİGİL, Gül (2021), *METU Journal of the Faculty of Architecture* (METU JFA), Cilt 38, Sayı 1 (2021), sayfalar 1–22
- ZEYTİNOĞLU, Emre (2009), *Sadi Diren Retrospektif 1957 2008*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2009, İstanbul.
- ZEYTİNOĞLU, Emre (2020), *Beril Anılanmurt Seyir Defteri, "Logbook"*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Şubat 2020, İstanbul.

INTERNET ERİŞİM LİNKLERİ

<http://arsiv.ntv.com.tr/news/213368.asp>
<https://archives.saltresearch.org/handle/123456789/203313>
<https://bianet.org/yazi/bu-dunyadan-bir-sadi-diren-geci-dunyada-baris-kaldi-194081>
<https://hthayat.haberturk.com/yasam/guncel/haber/1058832-fureya-nin-kayip-panolari>
<https://iznik.com.tr/sayfa/iznik-cinisi>
<http://kadikoy.gov.tr/tarihce>
<https://kulturenvanteri.com/>
<https://kulturenvanteri.com/yer/matis-binasi-seramik-panosu/>
<https://kulturenvanteri.com/yer/noramin-is-merkezi-seramik-panosu/>
<https://nadiravsaroglu.com/wp-content/uploads/2024/08/ANKARANIN-SERAMIKLERI.pdf>
<https://pinterest.com/pin>
<https://saatolog.com.tr/cumhuriyetin-yuzleri-ataturkun-yurtdisina-gonderdigi-ogrenciler.html>
<https://tr.pinterest.com/ebakla/>
<https://turkiyeturizmansiklopedisi.com/marmara-oteli>
https://www.academia.edu/130311933/ANKARANIN_SERAM%C4%B0KLER%C4%B0
<https://www.arkist.com.tr/?portfolio=tarayya-oteli>
<https://www.artiummodern.com/urun/1055392/cevdet-altug-soyut-imzali-seramik-pano-80-x-195-cm>
<https://www.arkitera.com/haber/paris-gorgusuyle-donanmis-osmanli-mimari-alexandre-vallaury/>
<https://www.arttv.com.tr/sergiler/diger/cagdas-sanat-koleksiyonu-swissotel-buyuk-efes>
<https://www.herumutortakarak.com/vakko-binasi/>
<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/onu-mutsuzluk-zirveye-tasidi-119680>
<https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/kisiye-ozel-seramik-39034827>
<https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/gila-benmayor/gorbon-markasi-kullerinden-nasil-dogdu-41337303>
<https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/kozde-yener-birman/seramikte-dunyanin-saydigi-isim-tuzum-kizilcan-42430819>
<https://www.insaatdunyasi.com.tr/uncategorized/iznik-vakfi-turk-cinisine-yeniden-hayat-veriyor/>
https://www.instagram.com/seda_ozenn/
<https://www.istanbul.net.tr/istanbul-rehberi/foto-galeri/cinili-kosk/176/4>
<https://www.ithafsanat.com/seramigin-her-yonuyle-yogruklmus-bir-sanatci-sadi-diren/>
<https://www.memurlar.net/haber/843849/mahkeme-ankara-daki-tarihi-carsinin-yikilmasini-durdurdu.html>
<https://www.pinterest.co.uk/pin/>
<https://www.sanattanyansimalar.com/yazarlar/savas-sonmez/anafartalar-carsisi-muzesi/1474/>
<https://www.sehrinpanolari.com/>
<https://www.seramikturkiye.org/post/60-yillik-1961-2021-ser%C3%BCven-mehmet-t%C3%BCz%C3%BCm-kizilcan-retrospekti-f-sergi-si>
<https://www.seramikturkiye.org/post/ustam-annem-ayfer-karamani>
<https://www.seramikturkiye.org/post/60-yillik-1961-2021-ser%C3%BCven-mehmet-t%C3%BCz%C3%BCm-kizilcan-retrospekti-f-sergi-si>
<https://www.serfed.com/upload/dergiler/61.pdf>
<https://www.tacseramik.com/hakk-m-zda>
<https://www.themaggar.com/istanbul-manifaturacilar-carsisi-imc-sanat-eserleri/>
<https://www.turkishmuseums.com/museum/detail/2070-istanbul-cinili-kosk/2070/1>
https://x.com/Seda_Ozen/status/1401993598237876226/photo/1
<https://x.com/SehrinPanolari/status/1661286464271859714>
<https://www.youtube.com/watch?v=GLsHk4VzS-A>

GÖRSEL KAYNAKLAR

- Görsel 1.** Terrakotta Astarlı Mozaik Sütunlar, MÖ 3600 – 3200, Eanna Bölgesi Uruk, Güney Mezopotamya, (Fotoğraf: Şahin, Yasin Hasan (2024), s. 4))
- Görsel 2.** İhtar Kapısı ve Detay, II. Nebuchadnezzar Dönemi, Mezopotamya-Irak, MÖ 605-562, Sırlı Tuğla, Bergama Müzesi, Berlin (Fotoğraf: Şahin, Yasin Hasan (2024), s. 9)
- Görsel 3.** İhtar Kapısı ve Detay, II. Nebuchadnezzar Dönemi, Mezopotamya-Irak, Sırlı Tuğla, MÖ 605-562, Bergama Müzesi, Berlin (Fotoğraf: Şahin, Yasin Hasan (2024), s. 9)
- Görsel 4.** Pişmiş Toprak Rölyef Plaka, MS 2. Yüzyıl, İmparator Trajan'ın Dacyalılar'ı mağlup etmesinin temsili resmi, Britanya Müzesi, Londra (Fotoğraf: Şahin, Yasin Hasan (2024), s. 6)
- Görsel 5.** Pişmiş Toprak Rölyef Tuğla, MS 1-4. Yüzyıl, Britanya Müzesi, Londra (Fotoğraf: Şahin, Yasin Hasan (2024), s. 6)
- Görsel 6.** İsmail Samani Türbesi ve Detay, Pişmiş Toprak Tuğla, MS 905, Semerkant, Özbekistan (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 7.** Pişmiş Toprak Tuğla ve Rölyef Süslemeler, 1099-1114, III. Mesut Adına İnşa Edilmiş Kule Gazne, Afganistan (Fotoğraf: Hattsein, Markus & Delius, Peter (2000) s. 336)
- Görsel 8.** Pişmiş Toprak Sırlı Rölyef Seramik Yazılı Pano, Selçuklu Dönemi, MS 11-13. yy., Kadir Has Üniversitesi Müzesi (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2023)
- Görsel 9.** Çini Kaplama Mihrap, Anadolu Selçukluları Dönemi, 1251, Eşrefoğlu Süleyman Bey Camii Beyşehir, Konya (Fotoğraf: Ufuk Muhsinoğlu, 2024)
- Görsel 10.** Çini Kaplama, Anadolu Selçukluları Dönemi, 1296-1299, Eşrefoğlu Süleyman Bey Camii Kapısı (Portal) Beyşehir, Konya (Fotoğraf: Ufuk Muhsinoğlu, 2024)
- Görsel 11.** Ç Çini Kaplama ve Detay, Anadolu Selçukluları Dönemi, 1251, Kubadabad Sarayı Kazılarında Çıkarılan Duvar Kaplamaları, Sergilendiği Yer: Karatay Medresesi, Konya (Medrese, 1955 yılında Çini Eserler Müzesi olarak açılmıştır.) (Fotoğraf: Ufuk Muhsinoğlu, 2024)
- Görsel 12.** Çini Kaplama ve Detay, Anadolu Selçukluları Dönemi, 1251, Karatay Medresesi, Konya (Fotoğraf: Ufuk Muhsinoğlu, 2024)
- Görsel 13.** Seramik Panel, 13-14. yy., Museo d 'Arte Oriental, Roma (Fotoğraf: Hattsein, Markus & Delius, Peter, s. 47)
- Görsel 14.** Mimari Sırlı Seramik Ürünler, 15-16. yy., İtchan Kala Müzesi Buhara, Özbekistan (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Nisan 2024)
- Görsel 15.** Sırlı Seramik Kaplama, 16. yy., Shah-i Zinda Mezar Kenti Utham İbn Abbas Türbesi'ndeki Cami Mihrabı ve Türbe Cephesi Detay, Semerkant, Özbekistan (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 16.** Sırlı Seramik Çini Kaplama, 16. yy., Shah-i Zinda Mezar Kenti Qutham İbn Abbas Türbesi'ndeki Türbe Cephesi Detay, Semerkant, Özbekistan (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 17.** Çini Kaplama, 1374, Dor As Tilavet Kompleksi Giriş Kapısı, Semerkant, Özbekistan (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 18.** Sırlı Tuğla ve Çini Rölyef Kaplama, 1404, Bibi Hanım Camii ve Türbesi Detay, Semerkant, Özbekistan (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 19.** Sırlı Seramik Tuğla ve Rölyef Kaplama, 1391, Yeşil Cami ve Mihrabı İznik, Bursa (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2023)
- Görsel 20.** Sırlı Seramik Tuğla, 1421, Anadolu Selçukluları 1. Ahmet Türbesi, Bursa (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 21.** Sırlı Seramik Tuğla, 14. yy., El Hamra Sarayı Mahkeme Duvarı, Granada, İspanya (Fotoğraf: Hattsein, Markus & Delius, Peter, s. 48)
- Görsel 22.** Sırlı Tuğla ve Çini Kaplama, 1389-1399 Timur Dönemi, Ahmet Yasevi Camii ve Türbesi, Türkistan (Fotoğraf: Hattsein, Markus & Delius, Peter, s. 407)
- Görsel 23.** İznik Çini Kaplamalar Detay, 1550-600, Topkapı Sarayı, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 24.** İznik Çini Kaplamalar Detay, 1550-600, Topkapı Sarayı, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 25.** İznik Çini Kaplamalar Detay, 1550-600, Topkapı Sarayı, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 26.** Çini Pano, 1472, Çinili Köşk Fatih Sultan Mehmet Yazlık Sarayı (Köşkü) Gülhane Topkapı, İstanbul (Fotoğraf: <https://www.istanbul.net.tr/istanbul-rehberi/foto-galeri/cinili-kosk/176/4>)
- Görsel 27.** Çini Kaplama, 1472, Çinili Köşk Fatih Sultan Mehmet Yazlık Sarayı (Köşkü) Gülhane Topkapı, İstanbul

- Görsel 28.** Çini Kaplama, 1798-99, İstanbul Eyüp Sultan Türbesi Dış ve İç Cephe Çinileri Detay, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Şubat 2025)
- Görsel 29.** Çini Kaplama Detay, 1665-70, Yeni Cami Eminönü, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Şubat 2025)
- Görsel 30.** Çini Panolar Detay, 1559-61, Rüstem Paşa Camii, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 31.** Çini Pano Detay, 1559-61, Rüstem Paşa Camii, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 32.** Mavi-Beyaz Çin Porselenleri Etkili Çini Tasarımı, 1620-40, Almanya (Fotoğraf: <https://pinterest.com/pin>, Erişim Tarihi: 7 Mayıs 2025)
- Görsel 33.** Mavi-Beyaz Çin Porselenleri Etkili Çini Tasarımları, 1700-1750, Almanya (Fotoğraf: <https://pinterest.com/pin>, Erişim Tarihi: 7 Mayıs 2025)
- Görsel 34.** Sır Altı Dekor Mayolika, Barok Dönem Mavi-Beyaz Duvar Panosu, 1720-1760, Delf, Hollanda (Fotoğraf: <https://pinterest.com/pin>, Erişim Tarihi: 7 Mayıs 2025)
- Görsel 35.** Sır Altı Dekor Mayolika, Barok Dönem 1730-35, Sao Vicente De Fora Manastırı Lizbon, Portekiz (Fotoğraf: <https://pinterest.com/pin>, Erişim Tarihi: 7 Mayıs 2025)
- Görsel 36.** Çini Kaplama ve Detay, Paço Episcopal do Porto, UNESCO Dünya Mirası Alanı, Porto, Portekiz (Fotoğraf: Çağlar Çakır, Mayıs 2025)
- Görsel 37.** J. A. Anoux, Seramik Panolar (Sır Altı Dekor Uygulaması), 1905, Markiz Pastanesi Beyoğlu, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mart 2025)
- Görsel 38.** J. A. Anoux, Seramik Panolar "Dört Mevsim" Fayans Üzerine Sır Altı Dekor Çalışması, 1905, Villa Mon Plaisir Köşkü Fenerbahçe Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2020)
- Görsel 39.** J. A. Anoux, Seramik Panolar "Dört Mevsim" Fayans Üzerine Sır Altı Dekor Çalışması, 1905, Villa Mon Plaisir Köşkü Fenerbahçe Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2020)
- Görsel 40.** J. A. Anoux, Seramik Panolar, "Dört Mevsim" Fayans Üzerine Sır Altı Dekor Çalışması, 1905, Villa Mon Plaisir Köşkü Fenerbahçe Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2020)
- Görsel 41.** Prof. Sadı Diren, Modüler Seramik Pano, 1965, Atatürk Kültür Merkezi Gümüştüğü Beyoğlu, İstanbul (Pano depodan çıkarılarak temizlenmiş ve AKM giriş fuayesine 2022 yılında yerleştirilmiştir.) (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2023)
- Görsel 42.** Mustafa Tunçalp, Modüler Seramik Pano (Çanakkale Seramik Atölyesi), 1975, Bayramoğlu Darıca, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2015)
- Görsel 43.** Mustafa Tunçalp, Modüler Seramik Duvar Pano, 1985, Çanakkale Seramik İstanbul Merkez Binası Girişi, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2015)
- Görsel 44.** Modüler Seramik Pano, Gorbun Sanat Atölyesi, 1965, Atatürk Kültür Merkezi İç Mekân Fuaye (Fotoğraf: x.com/Seda_Ozen, Erişim Tarihi: Ağustos 2025)
- Görsel 45.** Gorbun Sanat Atölyesi, Şömine, Özel Konut, İstanbul (Fotoğraf: www.sehrinpanolari.com/, 2025)
- Görsel 46.** Gorbun Sanat Atölyesi, Mutfak Tezgâhı, 1981, Göztepe, İstanbul (Fotoğraf: Peri Büyüksarı)
- Görsel 47.** Erdoğan Ersen, Seramik Pano, Gorbun Işıl Atölyesi, 1976, Sosyal Sigortalar Çarşısı Konak, İzmir (Fotoğraf: Yüzer, Canse (2019), s. 141)
- Görsel 48.** Tüzüm Kızılcan, Seramik Pano, 1980, Kenter Tiyatrosu Harbiye, İstanbul (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 49.** Füreyâ Koral, Seramik Pano, 1963, Anafartalar Çarşısı, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 50.** Atilla Galatalı, Seramik Pano ve Detay, 1963, Anafartalar Çarşısı, Ankara (Fotoğraf: Burcu Öztürk Karabey, 2022)
- Görsel 51.** Füreyâ Koral, Duvar Panosu, 1963, Anafartalar Çarşısı, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 52.** Füreyâ Koral, Duvar Panoları, 1963, Anafartalar Çarşısı, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 53.** Cevdet Altuğ, Seramik Duvar Panosu, 1963, Anafartalar Çarşısı, Ankara (Fotoğraf: Burcu Öztürk Karabey, 2022)
- Görsel 54.** Seniye Fenmen, Duvar Panoları, 1963, Anafartalar Çarşısı, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 55.** Seniye Fenmen, Duvar Panoları, 1963, Anafartalar Çarşısı, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 56.** Seniye Fenmen, Duvar Panoları, 1963, Anafartalar Çarşısı, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)

- Görsel 57.** Atilla Galatalı, Seramik Pano, 1960-65, Hacettepe Üniversitesi Erişkin Hastanesi, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 58.** Atilla Galatalı, Seramik Pano Detay, 1960-65, Hacettepe Üniversitesi Erişkin Hastanesi, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 59.** Füreyâ Koral, Seramik Duvar Panosu ve Detay, 1965, Hacettepe Üniversitesi Erişkin Hastanesi, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 60.** Bedri Rahmi Eyüboğlu, Cam-Mozaik Pano, 1965, Hacettepe Üniversitesi Erişkin Hastanesi, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 61.** Cemil Eren, Seramik Pano, 1965, Hacettepe Üniversitesi Erişkin Hastanesi, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 62.** Cemil Eren, Seramik Mozaik Pano, 1965, Hacettepe Üniversitesi Erişkin Hastanesi, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 63.** İsimli, Seramik Mozaik Pano, 1965, Hacettepe Üniversitesi Erişkin Hastanesi, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 64.** Hüseyin Özçelik, Seramik Pano ve Detay, 2001, Hacettepe Üniversitesi Hastanesi C Blok Eksi 3 Katı, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 65.** İsimli, Modüler Porselen Pano, Hacettepe Üniversitesi Hastanesi C Blok Eksi 3 Katı, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 66.** Müfide Çalık, Seramik Pano, 1965, AÜ İbni Sina Hastanesi, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 67.** Müfide Çalık, Seramik Pano Detay, 1965, AÜ İbni Sina Hastanesi, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 68.** Seramik Panolar, A.Ü İbni Sina Hastanesi, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 69.** Seramik Mozaik Pano, AÜ Tıp Fakültesi Dekanlık Binası 2. Kat, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 70.** Cemil Eren, Seramik Duvar Panosu, 1968, TRT Arı Stüdyosu, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 71.** Cemil Eren, Seramik Duvar Panosu Detaylar, 1968, TRT Arı Stüdyosu, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 72.** Ülkü Bora, Seramik Pano, 1968, TRT Orkut (Arı) Stüdyoları, Ankara (Fotoğraf: Can, Özgür Ceren (2018), s. 123)
- Görsel 73.** Haniye Çolakoğlu, Seramik Duvar Panosu, 1969, TRT Orkut (Arı) Stüdyoları, Ankara (Günümüzde panonun yerinde olmadığı tespit edilmiştir.) (Fotoğraf: Can, Özgür Ceren (2018), s. 127)
- Görsel 74.** Bingül Başarır, Seramik Duvar Panosu Detay, 1968, TRT Orkut (Arı) Stüdyosu, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 75.** Bingül Başarır, Seramik Duvar Panosu, 1968, TRT Orkut (Arı) Stüdyosu, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 76.** Ülkü Bora, Seramik Paneller, 1971, Soysal Çarşısı, Ankara (Fotoğraf: Can Mengilibörü, 2023)
- Görsel 77.** Ülkü Bora, Seramik Paneller, 1971, Soysal Çarşısı, Ankara (Fotoğraf: Can Mengilibörü, 2023)
- Görsel 78.** Ülkü Bora, Seramik Sütun Kaplamaları ve Seramik Pano, 1971, Soysal Çarşısı, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 79.** Füreyâ Koral, Seramik Pano, 1967, AOÇ Marmara Oteli, Ankara (Fotoğraf: Doç. Dr. Cengiz Çetin)
- Görsel 80.** Füreyâ Koral, Seramik Pano, 1967, AOÇ Marmara Oteli, Ankara (Fotoğraf: Doç. Dr. Cengiz Çetin)
- Görsel 81.** Erdoğan Ersen, Seramik Pano, 1967, AOÇ Marmara Oteli, Ankara (Fotoğraf: Doç. Dr. Cengiz Çetin)
- Görsel 82.** Sadi Diren, Seramik Pano Detay, 1967, AOÇ Marmara Oteli, Ankara (Fotoğraf: Doç. Dr. Cengiz Çetin)
- Görsel 83.** Sadi Diren, Seramik Pano ve Detay, 1965, İstanbul Manifaturacılar Çarşısı (İMÇ), İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2023)
- Görsel 84.** Sadi Diren, Seramik Pano Detay, 1965, İstanbul Manifaturacılar Çarşısı (İMÇ), İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2023)
- Görsel 85.** Füreyâ Koral, Seramik Pano, 1963, İstanbul Manifaturacılar Çarşısı (İMÇ), İstanbul (Seramik panonun önünde ve üstünde ticari reklam tabelaları olduğu için fotoğraf kesilerek kullanılmıştır.) (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2023)

- Görsel 86.** Füreyâ Koral, Seramik Pano Detaylar, 1963, İstanbul Manifaturacılar Çarşısı (İMÇ), İstanbul (Fotoğraf: Nurdan. Y. Arslan, 2023)
- Görsel 87.** Eren Eyüboğlu, Seramik-Mozaik Pano, 1963, İstanbul Manifaturacılar Çarşısı (İMÇ), İstanbul (Fotoğraf: Nurdan. Y. Arslan)
- Görsel 88.** Bedri Rahmi Eyüboğlu, Seramik-Mozaik Pano, 1965, İstanbul Manifaturacılar Çarşısı (İMÇ), İstanbul (Fotoğraf: Nurdan. Y. Arslan, 2023)
- Görsel 89.** Bedri Rahmi Eyüboğlu, Seramik-Mozaik Pano, 1965, İstanbul Manifaturacılar Çarşısı (İMÇ), İstanbul (Fotoğraf: Nurdan. Y. Arslan, 2023)
- Görsel 90.** Attila Galatalı, Seramik Pano (220x570 cm), 1985, Büyük Efes Oteli, İzmir (Büyük Efes Oteli yıkılmış ve pano sökülerek yeni Swissôtel Büyük Efes Çağdaş Sanat Koleksiyonu olarak yeniden sergilenmektedir.) (Fotoğraf: Mürşit Çelikkol, 2024)
- Görsel 91.** Attila Galatalı, Seramik Pano, 1985, Büyük Efes Oteli, İzmir (Büyük Efes Oteli yıkılmış ve pano sökülerek yeni Swissôtel Büyük Efes Çağdaş Sanat Koleksiyonu olarak yeniden sergilenmektedir.) (Fotoğraf: Mürşit Çelikkol, 2024)
- Görsel 92.** Attila Galatalı, Seramik Pano, 1985, Büyük Efes Oteli, İzmir (Büyük Efes Oteli yıkılmış ve pano sökülerek yeni Swissôtel Büyük Efes Çağdaş Sanat Koleksiyonu olarak yeniden sergilenmektedir.) (Fotoğraf: Mürşit Çelikkol, 2024)
- Görsel 93.** Attila Galatalı, Seramik Pano, 1985, Büyük Efes Oteli, İzmir (Büyük Efes Oteli yıkılmış ve pano sökülerek yeni Swissôtel Büyük Efes Çağdaş Sanat Koleksiyonu olarak yeniden sergilenmektedir.) (Fotoğraf: Mürşit Çelikkol, 2024)
- Görsel 94.** Cevdet Altuğ, Seramik Pano, 1985, Büyük Efes Oteli, İzmir (Pano zaman içinde zarar görmüş, otelin yıkılıp yeniden yapılma sürecinde yeniden yer almamıştır.) (Fotoğraf: x.com/Seda_Ozen/status/1401993598237876226/photo/1)
- Görsel 95.** Jale Yılmazbaşar, Seramik 3 Boyutlu Pano, 1985, Büyük Efes Oteli, İzmir (Fotoğraf: Mürşit Çelikkol, 2024)
- Görsel 96.** Erdoğan Ersen, Seramik Pano, 1985, Büyük Efes Oteli, İzmir (Fotoğraf: Mürşit Çelikkol, 2024)
- Görsel 97.** Nasip İyem, Seramik Pano, 1985, Büyük Efes Oteli, İzmir (Büyük Efes Oteli yıkılmış ve pano sökülerek yeni Swissôtel Büyük Efes Çağdaş Sanat Koleksiyonu olarak yeniden sergilenmektedir.) (Fotoğraf: Beril Anılanmert)
- Görsel 98.** Prof. Beril Anılanmert, Seramik Pano, 1985, Büyük Efes Oteli, İzmir (Büyük Efes Oteli yıkılmış ve pano sökülerek yeni Swissôtel Büyük Efes Çağdaş Sanat Koleksiyonu olarak yeniden sergilenmektedir.) (Fotoğraf: Beril Anılanmert)
- Görsel 99.** Bedri Rahmi Eyüboğlu, Seramik-Mozaik Pano, 1969, Vakko Moda Merkezi Nakkaştepe, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 100.** Bedri Rahmi Eyüboğlu, Seramik-Mozaik Balık Heykeli, 1969, Vakko Moda Merkezi Nakkaştepe, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 101.** Jale Yılmazbaşar, Seramik Pano, 1969, Vakko Merter Fabrika, İstanbul (Pano, Fabrika kapanıp Vakko Üretim Merkezine taşındıktan sonra Vakko Moda Merkezi Nakkaştepe'deki yeni yerine götürülürken) (Fotoğraf: Vakko Fotoğraf Arşivi, 2024)
- Görsel 102.** Jale Yılmazbaşar, Seramik Pano, 1969, Vakko Moda Merkezi Nakkaştepe, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan)
- Görsel 103.** Jale Yılmazbaşar, Seramik Pano, 1969, Vakko Moda Merkezi Binası Kütüphane Katı, Nakkaştepe, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Temmuz 2024)
- Görsel 104.** Cevdet Altuğ, Seramik Pano, 1972, Tarabya Oteli Sarıyer, İstanbul (Pano 2013'te sökülmüş, günümüzde otelde olmadığı tespit edilmiştir.) (Fotoğraf: www.arkist.com.tr/?portfolio=tarabya-oteli, Erişim Tarihi: Ağustos 2025))
- Görsel 105.** Cevdet Altuğ, Seramik Pano Detay, 1972, Tarabya Oteli Sarıyer, İstanbul (Pano 2013'te sökülmüş, günümüzde otelde olmadığı tespit edilmiştir.) (Fotoğraf: https://www.artiummodern.com/urun/1055392/cevdet-altug-soyut-imzali-seramik-pano-80-x-195-cm, Erişim Tarihi: Ağustos 2025)
- Görsel 106.** Sadi Diren, Seramik Pano Detay, 1972, Tarabya Oteli Sarıyer, İstanbul (Pano 2013'te sökülmüş, günümüzde otelde olmadığı tespit edilmiştir.) (Fotoğraf: https://www.ithafsanat.com/seramigin-her-yonuy-le-yogrulmus-bir-sanatci-sadi-diren/, Erişim Tarihi: Ağustos 2025)
- Görsel 107.** Sadi Diren, Seramik Pano Detay, 1972, Tarabya Oteli Sarıyer, İstanbul (Fotoğraf: www.instagram.com/sehrinpanolari/, Erişim Tarihi: Ağustos 2025)

- Görsel 108.** Erdoğan Ersen, Seramik Pano Detay, 1972, Tarabya Otelı Sarıyer, İstanbul
- Görsel 109.** Füreyâ Koral, Seramik Pano, 1966, Eski Ziraat Bankası Harbiye Şubesi-Başak Sigorta Eksi 2 Katı, İstanbul (Günümüzde Art Otel olarak kullanılmaktadır.) (Fotoğraf: Nurdan. Y. Arslan, Mart 2025)
- Görsel 110.** Füreyâ Koral, Seramik Pano Detay, 1966, Eski Ziraat Bankası Harbiye Şubesi-Başak Sigorta Eksi 2 Katı, İstanbul (Günümüzde Art Otel olarak kullanılmaktadır.) (Fotoğraf: Nurdan. Y. Arslan, Mart 2025)
- Görsel 111.** Füreyâ Koral, Seramik Pano, 1966, Eski Ziraat Bankası Harbiye Şubesi Beyoğlu, İstanbul (Günümüzde Art Otel olarak kullanılmaktadır.) (Fotoğraf: Nurdan. Y. Arslan, Mart 2025)
- Görsel 112.** Füreyâ Koral, Seramik Pano (80m2), 1966, Eski Ziraat Bankası Harbiye Şubesi Beyoğlu, İstanbul (Günümüzde Art Otel olarak kullanılmaktadır.) (Fotoğraf: Edgü, Ferit (1992), s. 42-43)
- Görsel 113.** Füreyâ Koral, Seramik Pano Detay, 1966, Eski Ziraat Bankası Harbiye Şubesi Beyoğlu, İstanbul (Günümüzde Art Otel olarak kullanılmaktadır.) (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mart 2025)
- Görsel 114.** Füreyâ Koral, Seramik Pano Detay, 1966, Eski Ziraat Bankası Harbiye Şubesi Beyoğlu, İstanbul (Günümüzde Art Otel olarak kullanılmaktadır.) (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mart 2025)
- Görsel 115.** Füreyâ Koral, Seramik Pano, 1968, İstanbul Divan Otelı, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2023)
- Görsel 116.** Füreyâ Koral, Seramik Pano Detaylar, 1968, İstanbul Divan Otelı, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2023)
- Görsel 117.** Füreyâ Koral, Seramik Panolar, 1965-75 (Fotoğraf: tr.pinterest.com/ebakla/, Erişim Tarihi: 7 Ekim 2024)
- Görsel 118.** Füreyâ Koral, Seramik Pano ve Detay, 1974, Türkiye İş Bankası Resim Heykel Müzesi Beyoğlu, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mart 2025)
- Görsel 119.** Füreyâ Koral, Seramik Pano, 1976 (Türe, Fatma (1997), s. 2)
- Görsel 120.** Seniye Fenmen, Seramik Pano, 1970, Osmanlı Bankası Çemberlitaş Şubesi, İstanbul (Seramik pano görseli pul olarak basılmıştır.) (Fotoğraf: tr.pinterest.com/ebakla/, Erişim Tarihi: 7 Ekim 2024)
- Görsel 121.** Mediha Akarsu, Seramik Pano Detaylar, 1950-55, Ömer Hayyam Cad. No:50 Beyoğlu, İstanbul (Fotoğraf: Ferhat Mareler, 2021)
- Görsel 122.** Mediha Akarsu, Seramik Pano Detaylar, 1950-55, Ömer Hayyam Cad. No:50 Beyoğlu, İstanbul (Fotoğraf: Ferhat Mareler, 2021)
- Görsel 123.** Cevdet Altuğ, Seramik Pano, 1971, Ankara Gülhane Eğitim Araştırma Hastanesi Yönetim Binası, Ankara (Fotoğraf: Özgür Ceren Can)
- Görsel 124.** Cevdet Altuğ, Seramik Pano Detay, 1971, Ankara Gülhane Eğitim Araştırma Hastanesi Yönetim Binası, Ankara (Fotoğraf: www.instagram.com/seda_ozenn/, Seda Özen Bilgili Arşivi, Erişim Tarihi: 15 Ekim 2024)
- Görsel 125.** Cevdet Altuğ, Seramik Pano Detay, 1971, Ankara Gülhane Eğitim Araştırma Hastanesi Yönetim Binası, Ankara (Fotoğraf: www.instagram.com/seda_ozenn/, Seda Özen Bilgili Arşivi, Erişim Tarihi: 15 Ekim 2024)
- Görsel 126.** Cevdet Altuğ, Seramik Pano, 1970, Altuğ Apartmanı Girişi No:2 Beşiktaş, İstanbul (Fotoğraf: kulturenvanteri.com/, Erişim Tarihi: 13 Ekim 2024)
- Görsel 127.** Sadi Diren, "Dünyada Barış" Seramik Pano, 1960, Strasburg, Fransa (Fotoğraf: Zeytinoğlu, Emre (2009), s. 91)
- Görsel 128.** Sadi Diren, Seramik Pano, 1973, Nejat Eczacıbaşı Villası, İstanbul (Fotoğraf: Zeytinoğlu, Emre (2009), s. 145)
- Görsel 129.** Sadi Diren, Seramik Pano, 1973, Nejat Eczacıbaşı Villası, İstanbul (Fotoğraf: Zeytinoğlu, Emre (2009), s. 147)
- Görsel 130.** Sadi Diren, Seramik Panolar (30x40cm), 1957, Özel Koleksiyon, Almanya (Fotoğraf: Zeytinoğlu, Emre (2009), s. 88, 90)
- Görsel 131.** Sadi Diren, Seramik Pano, 2005, Sanatçı Koleksiyonu, İstanbul (Fotoğraf: Zeytinoğlu, Emre (2009), s. 120)
- Görsel 132.** Erdoğan Ersen, Gorbon Işıl Atölyesi, Seramik Panolar, 1975, İzmir Konak İş Sitesi (SSK Blokları), İzmir (Fotoğraf: www.sehrinpanolari.com)
- Görsel 133.** Erdoğan Ersen, Gorbon Işıl Atölyesi, Seramik Panolar, 1975, İzmir Konak İş Sitesi (SSK Blokları), İzmir (Fotoğraf: www.sehrinpanolari.com)
- Görsel 134.** Yalçın Tokay, Seramik Pano, 1975, Yalova Termal Otel, Yalova (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 135.** Yalçın Tokay, Seramik Pano, 1975, Yalova Termal Otel, Yalova (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 136.** Yalçın Tokay, Seramik Pano ve Detay, 1987, Vakıflar Genel Müdürlüğü İstanbul 1. Bölge Müdürlüğü, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mart 2025)

- Görsel 137.** Yalçın Tokay, Seramik Pano, 1987, Vakıflar Genel Müdürlüğü İstanbul 1. Bölge Müdürlüğü, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mart 2025)
- Görsel 138.** Ayfer-Sabit Karamani, Seramik Pano, 1991, Akbank Galatasaray Şubesi, İstanbul (Fotoğraf: www.sehrinpanolari.com, Erişim Tarihi: 29 Ağustos 2024)
- Görsel 139.** Ayfer-Sabit Karamani, Seramik Pano Detay, 1991, Akbank Galatasaray Şubesi, İstanbul (Fotoğraf: www.sehrinpanolari.com, Erişim Tarihi: 29 Ağustos 2024)
- Görsel 140.** Gencay Kasapçı, Seramik Pano ve Detay, 1968, ODTÜ Mimarlık Fakültesi, Ankara (Fotoğraf: www.instagram.com/sehrinpanolari/, Erişim Tarihi: Ağustos 2025)
- Görsel 141.** Gencay Kasapçı, Seramik Pano, 1966, Gökdelen Kafeterya Kızılay, Ankara (Fotoğraf: x.com/Seda_Ozen, Seda Özen Bilgili Arşivi, Erişim Tarihi: Ağustos 2025)
- Görsel 142.** Hamiye Çolakoğlu, Seramik Panel, 1972, Devlet Tiyatroları Şinasi Sahnesi, Ankara (Fotoğraf: Can Mengilibörü)
- Görsel 143.** Hamiye Çolakoğlu, Seramik Pano "Sonsuzluğa Açılan Kapı", 1993, Ankara (Fotoğraf: Erinç, M. Sıtkı (1998), s. 81)
- Görsel 144.** Hamiye Çolakoğlu, Seramik Pano ve Detay, 1980, İhsan Doğramacı'nın Evi, Ankara (Fotoğraf: Erinç, M. Sıtkı (1998), s. 70)
- Görsel 145.** Hamiye Çolakoğlu, "Evrende Barış Senfonisi", 1983, Bilkent Üniversitesi Giriş Fuaye Salonu, Ankara (Fotoğraf: Erinç, M. Sıtkı (1998), s. 57)
- Görsel 146.** Hamiye Çolakoğlu, "Evrende Barış Senfonisi" Seramik Pano Detay, 1983, Bilkent Üniversitesi Giriş Fuaye Salonu, Ankara (Fotoğraf: Erinç, M. Sıtkı (1998), s. 58)
- Görsel 147.** İlgi Adalan, Seramik Pano, Cemil Topuzlu Caddesi Veznedarbaşı H. M Apartmanı No:14 Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2015-2025)
- Görsel 148.** İlgi Adalan, Seramik Pano, Apartman Girişi Nurettin Ali Berkol Sokak Şaşkınbakkal Oğuz Apt. No:39, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2022)
- Görsel 149.** İlgi Adalan, Seramik Pano, Apartman Girişi Fenerbahçe Egemen Sokak İlter Apt. No:15, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 1999)
- Görsel 150.** Atilla Galatalı, Seramik Pano Detay, 1980-85, Akün Tiyatro Sahnesi, Ankara (Fotoğraf: Prof. T. Emre Feyzoğlu Arşivi)
- Görsel 151.** Atilla Galatalı, Seramik Pano Detay, 1982, Gazi Orduevi, Ankara (Fotoğraf: Prof. T. Emre Feyzoğlu Arşivi)
- Görsel 152.** Atilla Galatalı, Seramik Pano Detay, 1982, Gazi Orduevi, Ankara (Fotoğraf: Prof. T. Emre Feyzoğlu Arşivi)
- Görsel 153.** Atilla Galatalı, Seramik Pano Detay, 1982, Gazi Orduevi, Ankara (Fotoğraf: Prof. T. Emre Feyzoğlu Arşivi)
- Görsel 154.** Ruzin (Gerçin) Galatalı, Seramik Pano, 1980, Yapı Kredi Bankası Yemekhanesi (Fotoğraf: Can, Özgür Ceren (2018), s. 137)
- Görsel 155.** Bingül Başarır, Seramik Pano ve Detay, 1975, Selçuk, İzmir (Fotoğraf: Lale Başarır, 2024)
- Görsel 156.** Bingül Başarır, Seramik Pano, 1984, Gıda Çarşısı Mescid Mihrabı, İzmir (Fotoğraf: Lale Başarır, 2024)
- Görsel 157.** Bingül Başarır, Seramik Pano, 1985, Anadolu Sigorta Genel Müdürlük Binası, Ankara (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 158.** Bingül Başarır, Seramik Pano, 1994, Anadolu Sigorta Yönetim Binası Giriş, İzmit (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi, 2025)
- Görsel 159.** Müfide Çalık, Seramik Pano, 1983, Öziş Apt. No:56/1 Çiftelhavuzlar Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Ocak 2024)
- Görsel 160.** Müfide Çalık, Seramik Pano ve Detay, 1983, Öziş Apt. No:56/1 Çiftelhavuzlar Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Ocak 2024)
- Görsel 161.** Ülkü Bora, Seramik Pano, 1970-75, Karayolları Genel Müdürlüğü, Ankara (Fotoğraf: Cengiz Çetin)
- Görsel 162.** Ülkü Bora, Seramik Duvar Kaplamaları, 1975-80, Ankara
- Görsel 163.** Jale Yılmabaşar, Seramik Pano "Dünyaya Bakan Göz", 1969, Hürriyet Gazetesi Teras Panosu (Fotoğraf: www.pinterest.co.uk/pin/, Erişim Tarihi: 13 Ekim 2024)
- Görsel 164.** Jale Yılmabaşar, Seramik Panolar, 1969, Halkbank Eminönü, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Şubat 2025)
- Görsel 165.** Jale Yılmabaşar, Seramik Pano Detay, 1978, Anadolu Cam Sanayii, Mersin (Fotoğraf: Yılmabaşar Jale (1982) s. 142)

- Görsel 166.** Jale Yılmazbaşar, Seramik Panolar (Özel Konut İç Mekân İçin Tasarlanmış), İstanbul (Fotoğraf: Yılmazbaşar, Jale (1982), s. 32)
- Görsel 167.** Jale Yılmazbaşar, Seramik Pano (40x2m), 1985. Noramin İş Merkezi Maslak, İstanbul (Fotoğraf: kulturenvanteri.com/yer/noramin-is-merkezi-seramik-panosu/, Erişim Tarihi: 13 Ekim 2024)
- Görsel 168.** Jale Yılmazbaşar, Seramik Pano Detay (40x2m), 1985. Noramin İş Merkezi Maslak, İstanbul (Fotoğraf: kulturenvanteri.com/yer/noramin-is-merkezi-seramik-panosu/, Erişim Tarihi: 13 Ekim 2024)
- Görsel 169.** Jale Yılmazbaşar, Seramik Pano Detay, 1985, Noramin İş Merkezi Maslak, İstanbul (Fotoğraf: kulturenvanteri.com/yer/noramin-is-merkezi-seramik-panosu/, Erişim Tarihi: 13 Ekim 2024)
- Görsel 170.** Erdinç Bakla, Seramik Pano, 1975, Yapı kredi Bankası Genel Müdürlük Binası, Ankara (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 171.** Erdinç Bakla, Seramik Pano, 1984, Lapis (şu anki adıyla Matis) Mağazası Kuşadası, Aydın (Fotoğraf: kulturenvanteri.com/yer/matis-binası-seramik-panosu/, Erişim Tarihi: 2 Mart 2025)
- Görsel 172.** Erdinç Bakla, Seramik Pano, 1984, Lapis (şu anki adıyla Matis) Mağazası Kuşadası, Aydın (Fotoğraf: kulturenvanteri.com/yer/matis-binası-seramik-panosu/, Erişim Tarihi: 2 Mart 2025)
- Görsel 173.** Prof. Erdinç Bakla, Seramik Şömine, 1973 (Fotoğraf: Prof. Erdinç Bakla Arşivi, 2025)
- Görsel 174.** M. Tüzüm Kızılcan, Seramik Pano, İzmir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 175.** Mehmet Tüzüm Kızılcan, Seramik Pano, 1985, İzmir Ordu Evi, İzmir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 176.** M. Tüzüm Kızılcan, Seramik Duvar Panosu, 1985, İzmir Orduevi, İzmir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 177.** M. Tüzüm Kızılcan, Porselen Duvar Panosu Detay, 1995, Pine Bay Otel Kuşadası, Aydın (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2023)
- Görsel 178.** M. Tüzüm Kızılcan, Porselen Duvar Panosu, 1995, Pine Bay Otel Kuşadası, Aydın
- Görsel 179.** M. Tüzüm Kızılcan, Seramik Duvar Panosu, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, İzmir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 180.** M. Tüzüm Kızılcan, Porselen Duvar Panosu, 1980, Otel Lobisi, İzmir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 181.** M. Tüzüm Kızılcan, Seramik Panel ve Detay, 2024, Termik Enerji Üreten Bir Kurum Torbalı, İzmir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 182.** Mustafa Tunçalp, Seramik Pano Detay, 1980, İzmir Resim Heykel Müzesi Dış Cephe, İzmir (Fotoğraf: Erinc, M. Sıtkı (2003), s. 76-77)
- Görsel 183.** Mustafa Tunçalp, Seramik Pano Detay, 1980, İzmir Resim Heykel Müzesi Dış Cephe, İzmir (Fotoğraf: Erinc, M. Sıtkı (2003), s. 76-77)
- Görsel 184.** Mustafa Tunçalp, Modüler Seramik Pano, 1985, Turizm Bakanlığı Yemekhanesi, Ankara (Fotoğraf: Erinc, M. Sıtkı (2003), s. 80-81)
- Görsel 185.** Mustafa Tunçalp, Modüler Seramik Pano (25 m²), 1985, TBMM Senato Binası, Ankara (Fotoğraf: Erinc, M. Sıtkı (2003), s.68)
- Görsel 186.** Mustafa Tunçalp, Modüler Seramik Pano Detay, 1986, TEK Genel Müdürlük Binası Lokanta Girişi Galerisi Katı, Ankara (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 187.** Beril Anılanmurt, Seramik Pano (30 m²), 1974, Türkiye İş Bankası Genel Müdürlük Binası Kızılay, Ankara (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 188.** Ülkü Bora, Seramik Pano, 1972, Akman Otel, Ankara (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2024)
- Görsel 189.** Sadi Diren, 1973, Henkel Fabrikası, Çağdaş Türkiye Mimarlığı (Fotoğraf: www.instagram.com)
- Görsel 190.** Jale Yılmazbaşar, Seramik Pano Detay, 1975, Tekirdağ Yağ Fabrikası (Yılmazbaşar, Jale (1982), s. 124)
- Görsel 192.** Tülin Ayta, Seramik Pano, Etiler, İstanbul (Fotoğraf: Nihal Elvan Turan, www.sehrinpanolari.com)
- Görsel 193.** Jale Yılmazbaşar, Seramik Pano, 1976, Aydın İş Hanı, Yalova (Jale Yılmazbaşar, Apa Ofset Basmevi)
- Görsel 194.** İsimsiz, Seramik Pano, 1975, Gürün Han Giriş Sirkeci, İstanbul (Fotoğraf: Hasan Yasin Şahin, 2024)
- Görsel 195.** İsimsiz, Seramik Pano, 1975, Gürün Han Giriş Sirkeci, İstanbul (Fotoğraf: Hasan Yasin Şahin, 2024)
- Görsel 196.** Yusuf Gürün, Seramik Pano, 1975, Katırcıoğlu Han Giriş Sirkeci İstanbul (Fotoğraf: Hasan Yasin Şahin, 2024)
- Görsel 197.** Seramik Pano (Sır Üstü Desen Çalışması) ve Detay, 1950 Sonrası, Katırcıoğlu Han Sirkeci, İstanbul (Fotoğraf: Mustafa Karaaslan, www.sehrinpanolari.com)
- Görsel 198.** Atilla Galatalı, Seramik Pano, 1970-75, Apartman Giriş Alınlığı Göztepe Bağdat Cad. Dervişoğlu Apt. No:22 Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2015)
- Görsel 199.** Atilla Galatalı, Seramik Pano, Şerafettin Sok. Erenköy Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2015)

- Görsel 200.** Erdiñ Bakla, Seramik Pano ve Detay, 1971, Prenses Palas Apt. No:106 Kızıltoprak Kadıköy, İstanbul (Bina 2023 aralık ayında yıkıldı. Seramik panonun sökülerek saklandığı bilgisine ulaşılmıştır.) (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2010)
- Görsel 201.** Erdiñ Bakla, Seramik Pano, Caferağa Mah. Sakız Güllü Sok. Kazdal Apt. No:28 Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2010)
- Görsel 202.** Erdiñ Bakla, Seramik Pano Detay, Caferağa Mah. Sakız Güllü Sok. Kazdal Apt. No:28 Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2010)
- Görsel 203.** Hamiye Çolakoğlu, Seramik Pano, 1980, Bağdat Caddesi Caddebostan Nihat Kızıltan Sok. Arzum Apt. No:15/8 Kadıköy, İstanbul (Sanatçı'nın 1980 yılında yaptığı seramik panonun yer aldığı bina kentsel dönüşüm kapsamında 2017 yılında yıkılmış ve ne olduğuna dair bilgi alınamamıştır.) (Fotoğraf: Mustafa Tunçalp Koleksiyonu)
- Görsel 204.** Müfide Çalık, Seramik Pano, 1983, Öziş Apt. No:56/1 Çiftehavuzlar Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Ocak 2024)
- Görsel 205.** Mustafa Tunçalp, Seramik Modüler Pano, 1975, Çanakkale Seramik Atölyesi Plajyolu Sokak Sembol Apt. No:13 Caddebostan Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Aralık 2024)
- Görsel 206.** Mustafa Tunçalp, Seramik Pano, Çiftehavuzlar Celal Bayar Köşkü Eski Apartman Girişi (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 207.** İlgi Adalan, Seramik Pano, Caddebostan Fatih Apt. No:8 Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Tahir Arslan, 2024)
- Görsel 208.** İlgi Adalan, Seramik Pano, Göztepe Ark Apartmanı, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2015)
- Görsel 209.** İlgi Adalan, Seramik Pano, Ziya Bey Apt. No:3/1 Selamiçeşme Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2010)
- Görsel 210.** İlgi Adalan, Seramik Pano, Kuyucu Apt. No:24 Caddebostan Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2018)
- Görsel 211.** İlgi Adalan, Seramik Pano, Bağdat Caddesi Caddebostan Mah. No:261 Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2000)
- Görsel 212.** İlgi Adalan, Seramik Pano, Caddebostan Sarıgül Sokak Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2022)
- Görsel 213.** Cevdet Altuğ, Seramik Pano, 1980, İskele Sok. Caddebostan Ata Apt. No:5 Kadıköy, İstanbul (Bina 2016 yılında yıkıldı ve panonun birkaç parçası tarafımdan saklandı.) (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2000)
- Görsel 214.** Cevdet Altuğ-Gorbon Sanat Atölyesi, Seramik Pano, Bağdat Caddesi Üstü Nüzhet Akça Apt. No:222 Çiftehavuzlar Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2010)
- Görsel 215.** Cevdet Altuğ-Gorbon Sanat Atölyesi, Seramik Pano ve Detay, Bağdat Caddesi Üstü Nüzhet Akça Apt. No:222 Çiftehavuzlar Kadıköy, İstanbul (Bina 2024 şubat ayında yıkıldı.) (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2010)
- Görsel 216.** Cevdet Altuğ, Seramik Pano, 1977, Kavaklı Sok. Aliye Hanım Apt. Çiftehavuzlar Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2015)
- Görsel 217.** Yalçın Tokay, Seramik Pano, 1976, Bağdat Caddesi Mesut Apt. Girişi Kadıköy, İstanbul
- Görsel 218.** Yalçın Tokay, Seramik Pano ve Detay, 1975, Feneryolu Telliöğlü Apartmanı Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Yalçın Tokay Arşivi)
- Görsel 219.** İlgi Adalan, Seramik Pano, Dipsar Apt. No:471, Bostancı, (Fotoğraf Arşivi: Nurdan Y. Arslan, 2018)
- Görsel 220.** Erdoğan Ersen, Seramik Pano "Hayat Ağacı", Gorbon Işıl Sanat Atölyesi (Kapı), Göztepe Tanzimat Sok. No:6 Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2015)
- Görsel 221.** Gorbon Işıl Sanat Atölyesi, Fayans (Sır Üstü Desen Çalışması), Caddebostan Mah. Ethemefendi Cad. Kadıköy, İstanbul (Apartman 2020 yılında yıkıldı.) (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2015)
- Görsel 222.** Gorbon Işıl Sanat Atölyesi, Fayans (Sır Üstü Desen Çalışması) Detay, Caddebostan Mah. Ethemefendi Cad. Kadıköy, İstanbul (Apartman 2020 yılında yıkıldı.) (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2015)
- Görsel 223.** Ayşe-Serpil İmzalı-Gorbon Sanat Atölyesi, Seramik Pano, 1984, Apt. Girişi Suadiye Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2015)
- Görsel 224.** Taci Alpaslan-Gorbon Sanat Atölyesi, Seramik Pano, Bağdat Cad. Reşit Bey Sok. Güneysu Apt. No:8 Caddebostan Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2000)
- Görsel 225.** Taci Alpaslan-Gorbon Sanat Atölyesi, Seramik Pano, Bağdat Caddesi No:339 Şaşkınbakkal Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2010)

- Görsel 226.** Taci Alpaslan-Taç Seramik, Seramik Pano ve Detay, Suadiye Mah. Kazım Özalp Cad. Ethem Bey Apt. No:28 Şaşkınbakkal Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2015)
- Görsel 227.** Taci Alpaslan-Gorbon Işıl Seramik Atölyesi, Seramik Pano ve Detay, Kadıköy Opera Pasajı Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan 2010-2025)
- Görsel 228.** Taci Alpaslan-Gorbon Işıl Seramik Atölyesi, Seramik Pano Detay, Kadıköy Opera Pasajı Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2010-2025)
- Görsel 229.** Atilla Galatalı, Seramik Pano (21,7x1,5 m) Detaylar, 1980, TPAO Genel Müdürlük Binası, Ankara (Fotoğraf: Turay, Anna (1996), s. 87)
- Görsel 230.** Atilla Galatalı, Seramik Pano 217x150cm, TPAO Genel Müdürlük Binası Yemek Salonu, Ankara (Fotoğraf: Turay, Anna (1996), s. 86)
- Görsel 231.** Atilla Galatalı, Seramik Pano (690x240cm), 1980, TPAO Genel Müdürlük Binası Giriş Salonu, Ankara, (Fotoğraf: Turay, Anna (1996), s. 90)
- Görsel 232.** Atilla Galatalı, Seramik Pano (500x210cm), 1980, TPAO Genel Müdürlük Binası Lokali, Ankara (Fotoğraf: Turay, Anna (1996), s. 89)
- Görsel 233.** Jale Yılmazbaşar, Seramik Pano "Uçurtmalı Çocuklar", 1980, İstanbul İl Genel Meclisi Girişi, İstanbul (Fotoğraf: www.instagram.com/seramik_arshiv, Erişim Tarihi: 15 Ekim 2024)
- Görsel 234.** Mustafa Tunçalp, Seramik Pano, 1980, Karaca Otel Lobisi Konak, İzmir (Asansör yapımı sırasında seramik panonun bir kısmı zarar görmüş olsa da pano korunmuştur.) (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 235.** (İsimsiz), Seramik Pano, Kuruçeşme'de Bir Köşkün Yan Duvarı, İstanbul (Fotoğraf: Başak, x.com/SehrinPanolari/status/1661286464271859714, Erişim Tarihi: 29.08.2024)
- Görsel 236.** Mustafa Tunçalp, Seramik Modüler Pano ve Detay, 1975-1980, Ankara Mebus Evleri, Ankara (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 237.** Mustafa Tunçalp, Seramik Pano ve Detay, 1980 Sonrası, Rumeli Pasajı Nişantaşı, İstanbul (Fotoğraf: Işıl Karacalı, www.sehrinpanolari.com)
- Görsel 238.** M. Tüzüm Kızılcan, Seramik Pano, 1975-76, Bornova Yolu İş Merkezi Plaza 83, İzmir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 239.** M. Tüzüm Kızılcan, Seramik Pano Detay, 1975-76, Bornova Yolu İş Merkezi Plaza 83, İzmir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 240.** M. Tüzüm Kızılcan, Seramik Pano, 1975-76, Bornova Yolu İş Merkezi Plaza 83, İzmir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 241.** M. Tüzüm Kızılcan, Seramik Pano ve Detay, 1977, Konak Güzelyalı Arası Portecin Apartmanı, İzmir (Fotoğraf: www.sehrinpanolari.com, Erişim Tarihi: 29.08.2024)
- Görsel 242.** Bingül Başarır, Seramik Panolar (15 m2), 1985-90, Emekli Sandığı Huzurevi Narlıdere, İzmir (Fotoğraf: Sanatçı Katalog Arşivi, 2021)
- Görsel 243.** Yalçın Tokay, Seramik Pano, 1977, Kız Kulesi Apartmanları Salacak, İstanbul (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 244.** Yalçın Tokay, Seramik Pano, 1980-85, Küçükyalı, İstanbul (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 245.** Yalçın Tokay, Seramik Pano, 1980-85, Örnek Evleri Küçükyalı, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mart 2025)
- Görsel 246.** M. Tüzüm Kızılcan, Seramik Pano Apartman Cephe Uygulamaları, 1985, İzmir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 247.** M. Tüzüm Kızılcan, Seramik Pano, 1985, Apartman Girişi Alsancak, İzmir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 248.** Tufan Dağıstanlı, Seramik Pano, 1985, Antalya (Fotoğraf: www.sehrinpanolari.com, Erişim Tarihi: 29.08.2024)
- Görsel 249.** Tufan Dağıstanlı, Seramik Pano, 1987, Yunus Emre Kültür ve Sanat Merkezi Ön Cephesi (Fotoğraf: www.sehrinpanolari.com, Erişim Tarihi: 29.08.2024)
- Görsel 250.** Mustafa Tunçalp, Modüler Seramik Pano, 1985, İzmir Büyükşehir Belediye Binası Başkanlık Girişi, İzmir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 251.** Bingül Başarır, Seramik Pano ve Detay, 1986, Universal Tütün Fabrikası, İzmir (Fotoğraf: Lale Başarır, 2024)
- Görsel 252.** Hamiye Çolakoğlu, Seramik Pano "Sümerler'den Günümüze", 1987, Cemil Özgür Tuğla Fabrikası (Fotoğraf: Erinc, M. Sıtkı (1998), s. 66)
- Görsel 253.** İznik Vakfı, Seramik Pano, 2013, Yenikapı-Hacıosman Metro Hattı Yenikapı İstasyonu, İstanbul (Fotoğraf: Tahir Arslan, Mayıs 2025)

- Görsel 254.** İznik Vakfı, Seramik Pano, 2013, Gebze-Halkalı Marmaray Hattı Sirkeci İstasyonu, İstanbul (Fotoğraf: Tahir Arslan, Mayıs 2025)
- Görsel 255.** İznik Vakfı, Seramik Pano, 2013, Yenikapı-Hacı Osman Metro Hattı Taksim Metro İstasyonu, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2025)
- Görsel 256.** İznik Vakfı, Seramik Pano Detay, 2013, Yenikapı-Hacı Osman Metro Hattı Taksim Metro İstasyonu, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2025)
- Görsel 257.** İznik Vakfı, Seramik Pano, 2013, Yenikapı-Hacı Osman Metro Hattı Taksim Metro İstasyonu, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2025)
- Görsel 258.** İznik Vakfı, Seramik Pano Detay, 2013, Yenikapı-Hacı Osman Metro Hattı Taksim Metro İstasyonu, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2025)
- Görsel 259.** İznik Vakfı, Seramik Pano, 2013, Yenikapı-Hacı Osman Metro Hattı Yenikapı Metro İstasyonu, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2025)
- Görsel 260.** İznik Vakfı, Seramik Pano Detay, 2013, Yenikapı-Hacı Osman Metro Hattı Yenikapı Metro İstasyonu, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2025)
- Görsel 261.** İznik Vakfı, 2013-2020, Gebze-Halkalı Marmaray Hattı Sirkeci İstasyonu, İstanbul (Fotoğraf: Tahir Arslan, Mayıs 2025)
- Görsel 262.** İznik Vakfı, Seramik Pano Detay, 2013-2020, Kadıköy-Kartal Metro Hattı Küçükyalı İstasyonu, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2025)
- Görsel 263.** İznik Vakfı, Seramik Pano, 2011, İstanbul Adalet Sarayı Çağlayan, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 264.** İznik Vakfı, Seramik Pano, 2011, İstanbul Adalet Sarayı Çağlayan, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mart 2024)
- Görsel 265.** İznik Vakfı, Seramik Pano, 2009, Haliç Kongre Merkezi Haliç Söğüt, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 266.** İznik Vakfı, Seramik Pano, 2009, Haliç Kongre Merkezi Haliç Söğüt, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 267.** Atölye Anikya, Seramik Pano ve Detay, 2017, Eminönü Ziraat Katılım Bankası Giriş Fuarı, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2025)
- Görsel 268.** İznik Vakfı, Seramik Duvar Kaplama, Beyoğlu-Karaköy Tünel Füniküler Hattı İstiklal Caddesi Taksim Girişi, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2025)
- Görsel 269.** İznik Vakfı, Seramik Duvar Kaplama, Beyoğlu-Karaköy Tünel Füniküler Hattı İstiklal Caddesi Taksim Girişi, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mayıs 2025)
- Görsel 270.** Mustafa Pilevneli-Yavuz Pilevneli, Seramik Mozaik Pano, 1997, İstanbul Ticaret Odası Giriş Süs Havuzu, İstanbul (Fotoğraf: Yavuz Pilevneli Arşivi)
- Görsel 271.** Mustafa Pilevneli-Yavuz Pilevneli, Seramik Mozaik Pano, 1997, İstanbul Ticaret Odası Giriş Süs Havuzu, İstanbul (Fotoğraf: Yavuz Pilevneli Arşivi)
- Görsel 272.** Tankut Öktem, Seramik Pano (64 m²), 1998, Antalya Hava Limanı Dış Hatlar, Antalya (Fotoğraf: Oylum Öktem İşözen, 2020)
- Görsel 273.** Tankut Öktem, Seramik Pano Detay, 1998, Antalya Hava Limanı Dış Hatlar Terminali, Antalya (Fotoğraf: Oylum Öktem İşözen, 2020)
- Görsel 274.** Senanur Gündoğdu Dodovski, Seramik Pano, 1998, Antalya Havalimanı Dış Hatlar Terminali İç Mekân, Antalya (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 275.** Senanur Gündoğdu Dodovski, Seramik Pano, 1998, Antalya Havalimanı Dış Hatlar Terminali İç Mekân, Antalya (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 276.** Mustafa Tunçalp, Seramik Pano, 1999, Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminali, İstanbul (Eriş, Sıtkı M. (2003), s. 102-103)
- Görsel 277.** Mustafa Tunçalp, Seramik Pano Detay, 1999, Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminali, İstanbul (Eriş, Sıtkı M. (2003), s. 102-103)
- Görsel 278.** Mustafa Tunçalp, Seramik Pano Detay, 1999, Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminali, İstanbul (Eriş, Sıtkı M. (2003), s. 102-103)
- Görsel 279.** M. Tüzüm Kızılcan, Seramik Pano ve Detay, 2000-2004, Anemon Otel, Eskişehir (Fotoğraf: M. Tüzüm Kızılcan Arşivi, 2025)
- Görsel 280.** Mustafa Tunçalp, Seramik Pano (50 m²), 2005, Kilye Koyu Ana Tanıtım Binası Eceabat, Çanakkale (Fotoğraf: Mustafa Tunçalp Arşivi)

- Görsel 281.** Mustafa Tunçalp, Seramik Pano (10 m²), Çanakkale Seramik Fabrikası Ürün Salonu Girişi, Çanakkale (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2015)
- Görsel 282.** Mustafa Tunçalp, Seramik Pano, Çanakkale Seramik Fabrikası 30. Yıl Misafirhanesi, Çanakkale (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2015)
- Görsel 283.** Mustafa Tunçalp, Seramik Pano, 1997, Çanakkale Seramik Fabrikası 40. Yıl Anısı, Çanakkale (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2015)
- Görsel 284.** Prof. Beril Anılanmert, Seramik Pano, 2000, TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezi, Ankara (Mimar Sinan Üniversitesi-Sanat Projesi ve Uygulaması) (Fotoğraf: Beril Anılanmert Arşivi)
- Görsel 285.** Prof. Mustafa Pilevneli-Yavuz Pilevneli, Seramik Modüler Kaplama ve Detay, İstanbul Boğazi Radar Kuleleri, İstanbul (Fotoğraf: Yavuz Pilevneli Arşivi)
- Görsel 286.** Bingül Başarır, Seramik Pano (9x1,5 m), 2006, Adnan Menderes Havalimanı, İzmir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 287.** Bingül Başarır, Seramik Pano, 2006, Adnan Menderes Havalimanı, İzmir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi, 2025)
- Görsel 288.** M. Tüzüm Kızılcan, Porselen Pano Detay, 2008, Doğramacıade Ali Paşa Camisi Bilkent, Ankara (Fotoğraf: M. Tüzüm Kızılcan Arşivi)
- Görsel 289.** M. Tüzüm Kızılcan, Porselen Duvar Panosu Detay, 2010, Hilton Oteli Kuşadası, Aydın (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2023)
- Görsel 290.** Mustafa Tunçalp, Seramik Modüler Pano, 2010, İstanbul Kongre Merkezi Binası – 2. Kat Harbiye, İstanbul (Fotoğraf: Hasan Yasin Şahin, 2024)
- Görsel 291.** Mustafa Tunçalp, Seramik Modüler Pano Detay, 2010, İstanbul Kongre Merkezi Binası – 2. Kat Harbiye, İstanbul (Fotoğraf: Hasan Yasin Şahin, 2024)
- Görsel 292.** Mustafa Tunçalp, Seramik Modüler Pano, 2010, İstanbul Kongre Merkezi Binası – 2. Kat Harbiye, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mart 2025)
- Görsel 293.** Mustafa Tunçalp, Seramik Modüler Pano, 2010, İstanbul Kongre Merkezi Binası – 2. Kat Harbiye, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, Mart 2025)
- Görsel 294.** Prof. Sadi Diren, Modüler Seramik Pano, 1965 (Pano depodan çıkarılarak temizlenmiş ve AKM İstanbul Atatürk Kültür Merkezi Giriş Fuayesine 2022 yılında yerleştirilmiştir.) (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2023)
- Görsel 295.** Atölye Kale, Seramik Küre, 2021, İstanbul Atatürk Kültür Merkezi, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2023)
- Görsel 296.** Atölye Kale, Seramik Küre Detay, 2021, İstanbul Atatürk Kültür Merkezi, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2023)
- Görsel 297.** Cahide Erel, Seramik Panolar, Keçiören Seramikleri, 2010, Ankara (Fotoğraf: Deveci, Kevser (2012), s. 110)
- Görsel 298.** Cahide Erel, Seramik Panolar Detay, Keçiören Seramikleri, 2010, Ankara (Fotoğraf: Deveci, Kevser (2012), s. 116, 126)
- Görsel 299.** Cahide Erel, Seramik Panolar, 2005-2010, Ankara-Eskişehir Yolu, Ankara (Fotoğraf: Deveci, Kevser (2012))
- Görsel 300.** Cahide Erel, Seramik Panolar Detay, 2005-2010, Ankara-Eskişehir Yolu, Ankara (Fotoğraf: Deveci, Kevser (2012))
- Görsel 301.** Şeyma Reisoğlu Nalça, Seramik Pano ve Detay, Merdan Otel Sirkeci, İstanbul (Seramik Türkiye, 2020, info@sedef.com, Arşiv: İnan Kenan Olgar, Erişim Tarihi: 12 Eylül 2024)
- Görsel 302.** Şeyma Bobaroğlu, Seramik Pano, 2003, Emrem Eczanesi Dış Cephe İçerenköy Kadıköy, İstanbul (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 303.** Prof. Mustafa Pilevneli-Yavuz Pilevneli, Seramik Mozaik Pano, 2023, İçerenköy Metro İstasyonu, İstanbul (Fotoğraf: Yavuz Pilevneli Arşivi)
- Görsel 304.** Oya Turay Uzuner, Sırlı Tuğla-Seramik Pano, 1997, Anadolu Üniversitesi Fen Fakültesi Ön Cephe, Eskişehir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 305.** Oya Turay Uzuner, Sırlı Tuğla-Seramik Pano Detay, 1997, Anadolu Üniversitesi Fen Fakültesi Ön Cephe, Eskişehir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 306.** Mustafa Tunçalp, Porselen Pano "Göç" (3x2 m), 2020 (Fotoğraf: Sanatçı Kataloğu, Kale Seramik Yayınları, 2003, ISBN: 9757953067, s. 170)

- Görsel 307.** Faruk Manici, Seramik Pano "Kültür Kilidi", 2019, Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Antalya (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 308.** Hüseyin Özçelik, Seramik Pano, 2016, Avukatlık Bürosu, Ankara (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 309.** Hüseyin Özçelik, Seramik Pano "Nuh'un Gemisi" (350x175 cm), 2016, Çankaya Belediyesi Çağdaş Sanatlar Merkezi, Ankara (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 310.** Hüseyin Özçelik, Seramik Pano "İnsan" (Çap: 280 cm), 2016, Ankara Numune Hastanesi, Ankara (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 311.** David Binnsad, Seramik Duvar Panosu, 2015, Eskişehir 9. Uluslararası Pişmiş Toprak Sempozyumu, Eskişehir (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2018)
- Görsel 312.** Thatree Muangekaew, Seramik Duvar Panosu, 2018, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Spor Kompleksi Binası Dış Cephe 11. Uluslararası Pişmiş Toprak Sempozyumu, Eskişehir (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2018)
- Görsel 313.** Prof. Sibel Sevim, Seramik Mozaik Kaplama, 2014, Eskişehir Çağdaş Seramik Parkı, Eskişehir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 314.** Gazi Üniversitesi Kollektif Öğrenci Çalışması, Seramik Pano, 2004, Gazi Üniversitesi Kampüs Binası, Ankara (Fotoğraf: www.sehrinpanolari.com/, Erişim Tarihi: 14 Ekim 2024)
- Görsel 315.** Prof. Bilgehan Uzuner, Seramik Mozaik Pano, 2015, Hakan Dinçer Evi Bodrum, Muğla (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 316.** Prof. Bilgehan Uzuner, Seramik Mozaik Heykel, 2018, Eskişehir Eti Park, Eskişehir (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 317.** Özlem Özer Tuğal, Seramik Pano "Selçuklu Masalı", 2016, Yamanevler Metroso Ümraniye, İstanbul (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 318.** Özlem Özer Tuğal, Seramik Pano Detay "Selçuklu Masalı", 2016, Yamanevler Metroso, Ümraniye, İstanbul (Fotoğraf: Sanatçı Arşivi)
- Görsel 319.** Nurdan Y. Arslan Öğrenci Atölye Çalışması, Seramik Pano "Artistik Sırların Mimaride Yolculuğu", 2019, Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Maltepe, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2019)
- Görsel 320.** Sanatçı Öğrenci Ortak Çalışması, Seramik Pano "Çiçeklerin Dilinden Geleceğe Miras", 2021-2022, Hatay Arkeoloji Müzesi, Hatay (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2022)
- Görsel 321.** Sanatçıların Ortak Çalışması, Seramik Pano, 2024, Eskişehir Odunpazarı Belediyesi Cumhuriyetin 100. Yılı Seramik Panosu, Eskişehir (Fotoğraf: Şehrin Ateşi Seramik Galerisi)
- Görsel 322.** Sanatçıların Ortak Çalışması, Seramik Pano, 2024, Eskişehir Odunpazarı Belediyesi Cumhuriyetin 100. Yılı Seramik Panosu, Eskişehir (Fotoğraf: Şehrin Ateşi Seramik Galerisi)
- Görsel 323.** Serap Erdoğan, Modüler Seramik Pano, 2024, Marmara Üniversitesi Tıp fakültesi Hastahanesi Başhekimlik Giriş Fuaye Salonu, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 324.** Serap Erdoğan, Modüler Seramik Pano Detay, 2024, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastahanesi Başhekimlik Giriş Fuaye Salonu, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan, 2024)
- Görsel 325.** Mutlu Başkaya 4. Sınıf Atölyesi Projesi, Seramik Pano, 2025, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik ve Cam Bölümü, Ankara (Fotoğraf: Mutlu Başkaya)
- Görsel 326.** Nurdan Y. Arslan Atölyesi Öğrenci Çalışması, Seramik Pano "Yolculuk" (Seramik Plaka Üzerine Mono Baskı), 2024, Nev Hastanesi, Bursa (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan)
- Görsel 327.** Nurdan Y. Arslan Atölyesi Öğrenci Çalışması, Seramik Pano "Yolculuk" (Seramik Plaka Üzerine Mono Baskı), 2024, Nev Hastanesi, Bursa (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan)
- Görsel 328.** Nurdan Y. Arslan, Seramik Pano "Buluşma" (Seramik Plaka Üzerine Renkli Mono Baskı), 2024, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlık Katı, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan)
- Görsel 329.** Nurdan Y. Arslan, Seramik Pano "Buluşma" (Seramik Plaka Üzerine Renkli Mono Baskı), 2024, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlık Katı, İstanbul (Fotoğraf: Nurdan Y. Arslan)